

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, 01104 Vilnius,
mob. tel. 8 600 38 904, el. p. rastine@tm.lt, <https://tm.lrv.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos
ministerijai

2022-05- Nr. (1.6Mr) 2T-
į 2022-05-09 Nr. 10-2189

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ĮSTATYMO PROJEKTO DERINIMO

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, pagal kompetenciją įvertinusi derinimui pateiktą [Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 2 straipsnio pakeitimo, Įstatymo papildymo 51¹ straipsniu įstatymo projektą](#) (toliau – Projektas), teikia šias pastabas ir pasiūlymus:

Vertinant Projekto 2 straipsniu pildomo Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymo (toliau – Įstatymas) 51¹ straipsnio 3 – 5 dalis, atkreiptinas dėmesys į keletą aspektų, pažymėtų Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo nutarimuose:

Pirmiausia, Konstitucinis Teismas 2008 m. kovo 5 d. nutarime yra nurodęs, jog įstatymų leidėjas, turėdamas pareigą ūkinę veiklą reguliuoti taip, kad ji tarnautų bendrai tautos gerovei, *įstatymais reguliuoja ir keleivių vežėjų ūkinę veiklą, nustato jos sąlygas, reikalavimus šios veiklos vykdymui, jos ribojimus ir draudimus, taip pat keleivių vežėjų ūkinės veiklos kontrolę*. Atsižvelgiant į tai, abejotina, ar Vyriausybės tvirtinamame poįstatyminiame teisės akte gali būti nustatyti pavėžėjimo paslaugų gavėjai, atvejai, organizavimo, koordinavimo ir apmokėjimo tvarka, kaip nurodyta Projekto 2 straipsniu pildomo Įstatymo 51¹ straipsnio 3 d., nesant Įstatyme nustatytų bendrųjų sąlygų ir kriterijų tokių paslaugų teikimui.

Antra, Projekto 2 straipsniu pildomo Įstatymo 51¹ straipsnio 4 d. nurodyta, kad valstybės lygmens nespecializuotų pavėžėjimo paslaugų teikimas apmokamas iš Sveikatos apsaugos ministerijai skiriamų valstybės biudžeto asignavimų. Tačiau kyla klausimas, ar tai reiškia, kad valstybės lygmeniu bus teikiamos tik nespecializuotos pavėžėjimo paslaugos. Jeigu ne, iš kokių lėšų būtų apmokamos specializuotos pavėžėjimo paslaugos, teikiamos valstybės lygmeniu, ar pavėžėjimo paslaugos būtų teikiamos nemokamai ar už užmokestį (kokį, kaip nustatoma ir pan.). Taip pat lieka neaišku, kokios pavėžėjimo paslaugos (specializuotos ir nespecializuotos ar tik specializuotos, ar tik nespecializuotos) būtų teikiamos savivaldybių lygmeniu, iš kokių lėšų jos būtų finansuojamos, nes Projekto 2 straipsniu pildomo Įstatymo 51¹ straipsnio 5 d. dėl savivaldybių lygmeniu teikiamų pavėžėjimo paslaugų nurodyta tik tiek, kad jos 1) organizuojamos pagal socialinių paslaugų katalogą kaip transporto organizavimo paslaugos pagal Socialinių paslaugų įstatymą, 2) savivaldybės teikdamos šias paslaugas vadovaujasi Vyriausybės nustatyta tvarka. Atkreiptinas dėmesys, kad aukščiau minėtame nutarime Konstitucinis Teismas pažymėjo, jog pagal Konstituciją savivaldybių funkcijos gali būti *nustatytos tik įstatymu* ir tik taip, kad *būtų aišku, kokia apimtimi tam tikrą funkciją vykdo savivaldybės, o kokia apimtimi*

vykdyti šią funkciją yra palikta valstybei. Vykdydamos priskirtas funkcijas, savivaldybės turi paisyti Konstitucijos ir įstatymų. Todėl, paisant šios konstitucinės doktrinos, Projekte turėtų būti aiškiai atskirta, kurios pavėžėjimo rūšys kokių lygmeniu (valstybės ar savivaldybių) bus teikiamos, kuo skirsis pavėžėjimo paslaugų teikimo lygmenys (ar tik paslaugų rūšimis, ar dar kuo nors) ir iš kokių lėšų jas numatoma finansuoti.

Pažymėtina ir tai, kad, numatant dalį pavėžėjimo paslaugų finansuoti privalomojo sveikatos draudimo lėšomis (Projekto aiškinamajame rašte, skaičiuojant metinį lėšų poreikį pavėžėjimo paslaugoms teikti, įskaičiuotos ir Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšos), būtina vadovautis ir Konstitucinio Teismo 2013 m. gegužės 16 d. nutarime išdėstytomis nuostatomis, jog įstatymu turi būti nustatyti sveikatos priežiūros *paslaugų finansavimo privalomojo sveikatos draudimo lėšomis pagrindai*, pagal kuriuos poįstatyminiais teisės aktais gali būti nustatoma detali minėtų paslaugų apmokėjimo tvarka. Taip pat, kad įstatymu turi būti aiškiai apibrėžta privalomojo *sveikatos draudimo lėšomis finansuojamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų apimtis, nurodyti aiškūs kriterijai*, pagal kuriuos būtų nustatoma, kokios sveikatos priežiūros paslaugos finansuojamos šio draudimo lėšomis.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 8 str. 1 d. 1, 6, 8, 14, 19 p., viešojo administravimo subjektas, rengiantis norminio teisės akto projektą, Vyriausybės nustatyta tvarka atlieka šio teisės akto projekto antikorupcinį vertinimą, jeigu teisės aktu numatoma reguliuoti visuomeninius santykius, susijusius su šiuose punktuose nurodytomis sritimis. Atsižvelgiant į tai, kad Projekte numatomas tiek valstybės biudžeto lėšų naudojimas, tiek, galimai, bus vykdomi viešieji pirkimai parenkant vežimo paslaugų teikėjus, tikėtina, jog bus sudaromos viešosios pavėžėjimo paslaugų teikimo sutartys, Projekte numatytos pavėžėjimo paslaugos glaudžiai siejasi su sveikatos apsauga ir šiame Projekte reglamentuojamas viešųjų paslaugų teikimas, vadovaujantis aukščiau minėtomis Korupcijos prevencijos įstatymo nuostatomis, siūlytina atlikti Projekto antikorupcinį vertinimą.

Pastebėtina, kad Projekto aiškinamajame rašte, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Seimo statuto 135 straipsnio 3 d. 10 p., nenurodyta, ar Projekto sąvoka ir ją įvardijantis terminas įvertinti Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka. Ši informacija, kaip nurodyta Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento 21.7 p., nepateikta ir rašte, kuriuo Projektas teikiamas išvadoms gauti. Atsižvelgiant į tai, kad Projekte apibrėžiama nauja sąvoka „pavėžėjimas“, Projektas turėtų būti teikiamas Vyriausybei tik Terminų banko įstatymo nustatyta tvarka suderinus jame naujai apibrėžiamą sąvoką.

Teisės technikos ir redakcinio pobūdžio pastabos Projekto rengėjams perduotos tiesiogiai.

Živilė Skeivienė, 8 671 85655, el. p. zivile.skeiviene@tm.lt